

SVETOVALNI NAPOTEK 2320-1: PROUČEVALNI POSTOPKI

Temeljni standard v tej zvezi:

2320 – Proučitve in ovrednotenje

Notranji revizorji morajo utemeljevati sklepe in izsledke posla z ustreznim proučevanjem in ovrednotenjem.

1. Notranji revizorji lahko uporabljajo proučevalne postopke za pridobitev in revizijo dokazov. Proučevalni postopki temeljijo na raziskovanju in primerjanju povezav med računovodskimi in neračunovodskimi informacijami. Uporaba proučevalnih postopkov je zasnovana na predpostavki, da je pri odsotnosti znanih nasprotnih okoliščin mogoče utemeljeno pričakovati, da obstajajo in bodo obstajale povezave med informacijami. Primeri nasprotnih okoliščin vključujejo nenavadne ali neponavljajoče se posle ali dogodke, računovodske, organizacijske, izvajalne, okoljske in tehnološke spremembe, neučinkovitost, neuspešnost, napake, prevare ali nezakonita dejanja.

2. Proučevalni postopki pogosto zagotovijo notranjemu revizorju učinkovita in uspešna sredstva za pridobivanje dokazov. Presoja izhaja iz primerjave informacij s pričakovanji, ki so prepoznana ali jih razvija notranji revizor. Proučevalni postopki so koristni za prepoznavanje:

- nepričakovanih razlik,
- odsotnosti razlik, kjer so pričakovane,
- mogočih napak,
- mogočih prevar ali nezakonitih dejanj,
- drugih nenavadnih ali neponavljajočih se poslov ali dogodkov.

3. Proučevalni postopki vključujejo:

- primerjavo informacij sedanjega obdobja s pričakovanji, zasnovanimi na podobnih informacijah iz prejšnjih obdobj, kot tudi predračunov ali napovedi;
- proučevanje povezav med računovodskimi in ustreznimi neračunovodskimi informacijami (npr. vknjiženi stroški plač v primerjavi s spremembami povprečnega števila zaposlencev);
- proučevanje povezav med deli informacij (npr. spreminjanje vknjiženih stroškov obresti s povezanimi debetnimi saldi);
- primerjavo informacij s pričakovanji, ki so zasnovana na podobnih informacijah iz drugih organizacijskih enot in tudi drugih dejavnosti, v katerih organizacija deluje.

4. Notranji revizorji lahko opravijo proučevalne postopke z uporabo denarno izraženih zneskov, fizičnih količin, koeficientov ali odstotkov. Posebni proučevalni postopki vključujejo koeficiente, trende, regresijske analize, preizkuse sprejemljivosti, obdobjne primerjave, primerjave s finančnim načrtom, napovedi in zunanje gospodarske informacije. Proučevalni postopki pomagajo notranjim revizorjem pri prepoznavanju okoliščin, ki utegnejo zahtevati dodatne revizijske postopke. Notranji revizor uporablja proučevalne postopke pri načrtovanju posla v skladu s smernicami standarda 2200.

5. Notranji revizorji lahko uporabljajo proučevalne postopke za pridobitev dokazov med revizijskim poslom. Pri opredeljevanju obsega proučevalnih postopkov notranji revizor upošteva:

- pomembnost področja, ki je predmet revidiranja,
- presojo ravnanja s tveganji na področju, ki je predmet revidiranja,
- ustreznost ureditve notranjega obvladovanja,
- natančnost, s katero je mogoče napovedati izide proučevalnih revizijskih postopkov,
- razpoložljivost in primerljivost informacij glede na dejavnost, v kateri deluje organizacija,
- obseg, v katerem drugi postopki nudijo dokaze.

6. Kadar proučevalni revizijski postopki prepoznajo nepričakovane izide ali povezave, ovrednoti notranji revizor takšne izide ali povezave. Ovrednotenje vključuje opredelitev, ali utegnejo biti odmiki od pričakovanih posledica prevare, napake ali spremembe v okoliščinah. Revizor se lahko posvetuje s poslovoilstvom o razlogih za razlike in podkrepi pojasnila poslovoilstva, npr. s spremembo pričakovanih in ponovnim izračunom razlik ali z uporabo drugih revizijskih postopkov. Notranji revizor se mora zlasti zadovoljiti s tem, da pojasnila upoštevajo tako smer spremembe (npr. zmanjšanje prodaje) kot znesek spremembe (npr. zmanjšanje prodaje za 10 %). Nepojasnjeni izidi ali povezave iz uporabe proučevalnih postopkov lahko opozarjajo na pomemben problem (npr. morebitno napako, prevaro ali

nezakonito dejanje). Izidi ali povezave, ki niso ustrezno pojasnjeni, lahko nakazujejo stanje, o katerem je treba poročati višjemu poslovodstvu in svetu v skladu s standardom 2060. Glede na okoliščine lahko notranji revizor priporoči ustrezne ukrepe.

Objavljeno maja 2010.